

NEFROLOJIDE

INTERNET

Prof.Dr.Nurol Arık
Doç.Dr.Hakan Lelebiciođlu

2.Baskı

Prof.Dr.Nurol Arık
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Nefroloji Bölümü, Samsun
e-mail:narik@turk.net

Doç.Dr.Hakan Leblebicioğlu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı,Samsun
e-mail:hakanomu@writeme.com

ÖNSÖZ

Internet gün geçtikçe dahada yaygınlaşarak günlük yaşamımızın bir parçası haline geliyor.Akademik anlamda bakıldığında ise sadece bilgiye ulaşmanın oldukça kolay ve etkili bir yolu olmakla kalmayıp,aynı zamanda çeşitli disiplinlerdeki uzman ve araştırmacılar arasında iletişimi sağlayan bir köprü niteliğini kazanıyor.Artık hiçbirimizin bu teknolojinin uzağında kalmak gibi bir lüksü de yok.Bu teknolojinin tam ortasında olmak belki hepimiz için mümkün değil,ancak hiç olmaz ise yakınında olmak mümkün.

Elinizdeki bu kitapçık tıpta Internet kullanımı ile ilgili temel kavramları özetlemeyi ve Nefroloji ile ilgilenen hekimlere önemli adresleri sunmayı amaçlamaktadır.

Yararlı olması ümidi ile,saygılarımızla.

Prof.Dr.Nurol Arık
Doç.Dr.Hakan Leblebicioğlu

Tıpta yaşamdaki diğer mesleklerde olduğu gibi bilgi alışverişinin dinamik olduğu bir alandır. Tarihe bakıldığında başlangıçtaki sözlü iletişimi yazılı iletişim takip etmiştir. Daha sonra ise teknolojinin gelişmesi ile yazılı iletişimde faks ve bilgisayarlar kullanılmaya başlamıştır. 1969 yılında güvenilir askeri iletişimi sağlamak için 4 bilgisayarın birbirine bağlanması ile başlatılan bilgisayar ağı bugün internet ile tüm dünyaya yayılmıştır. İnternet resmi kuruluşlardan kişisel bilgisayar kullanıcılarına kadar, yaşamın tüm alanlarını içine alan bir ağı oluşturmaktadır.

İnternet nedir ?

İnternet global bir bilgisayar ağıdır. Merkezi bir kontrol noktası yoktur (web). İnternete bağlı olan bilgisayarlar farklı özellikte ve büyüklükte olabilir. Hatta iki farklı operatif sistem PC ve Macintosh aynı sistem üzerinde çalışabilmektedir. Bağlantı telefon hattı, fiberoptik sistem veya uydu aracılığı ile sağlanmaktadır. Dünyanın bir çok yerinde internet bağlantısı mümkündür. İnternet bağlantısı bir internet servis sağlayıcısı (ISS) ile yapılabilir. Bir çok eğitim kurumu, üniversite, veya özel kuruluşlar ISS hizmeti vermektedir.

İnternetin global özellik taşıması nedeniyle dünyanın her hangi bir bölgesindeki internet adresine bağlanarak data transferi sağlanabilir. Her gün ücretsiz olarak bağlanılabilecek internet adreslerinin sayısı artmakta ve bilgiye erişim daha kolaylaşmaktadır. Bu kolaylık zaman ve ekonomik kazancı da yanında getirmektedir. Ayrıca internet aracılığı ile kitap dergi, bilgisayar programı gibi yüzlerce şeyi satın almak mümkündür. Evinizden literatür taraması yapıp, ilgilendiğiniz literatürlerin özetlerini bilgisayarınıza kopyalamanız, veya kağıt baskısı almanız mümkündür. Ayrıca <http://www.medscape.com> gibi bazı servisler belli bir ücret karşılığında istendiğinde makalenin tümünü adresinize gönderebilir. İnternet bilgiyi toplaması ve kullanıcılara dağıtması ile global bir kütüphane olarak tanımlanabilir. Basılı eserlerin elektronik kopyası, elektronik ortamdaki yazıların basılı hale getirilmesi olasıdır. Bununla birlikte internette elektronik ortamda olan fakat basılı hale gelmeyen bir çok bilgi mevcuttur. Saniyeler içerisinde örneğin Amerika'daki veya Avustralya'daki bir kütüphaneden herhangi bir veriye ulaşmak olasıdır. İletişim açısından önem taşıyan farklı ülkelerde yayınlanan gazetelere de online ulaşmak olasıdır.

İnternet ortamında faks çekmek, telefonlara mesaj göndermek, telefon konuşması yapmak mümkündür. Sohbet odaları aracılığı ile eş zamanlı bilgi alışverişi ve görüşmeler yapılabilir.

İnternet kurulumu

İnternete ulaşmak için modemi olan bir bilgisayar ve telefon hattı gereklidir. Tablo 1'de kurulum için azami bilgisayar özellikleri verilmiştir. Modem hızının 56 K'ya çıkartılması bağlantı hızını artırır. Bilgisayarın hızı yanısıra kullanılan hattın ve modemin hızı bağlantı hızını belirleyecektir. Ram'ın 32 veya 64 MB olması grafik ortamında çalışmayı kolaylaştıracaktır. Bunlar sağlandıktan sonra ISS hizmeti veren bir kuruluş ile temasa geçilmelidir. Daha sonra kuruluştan sağlanan bilgisayar programı öneriler doğrultusunda bilgisayara yüklenir. Bu şekilde kuruluşun telefon numarası ve kullanıcı adınız otomatik olarak bilgisayara yüklenecektir. Bir çok ISS düşük ücretli telefon hattı ile bağlantı sağlamakta ve aylık ve/veya saatlik kullanım ücreti almaktadır.

Tablo 1. Minimum İnternet Kurulumu İçin Gerekli Ekipman

Bilgisayar (PC, Macintosh, Unix)
Pentium 100 (PC için)
16 MB ram
Hard disk 500 Megabyte
Modem 33.600 bit/saniye
Microsoft Windows 3.1/95/98/NT
İnternet programı (Netscape, Microsoft Explorer)

İnternette iletişim

İnternette en az beş bağlantı söz konusudur. Bunlar E-mail, dosya transfer protokolü (FTP), telnet, Gopher ve World Wide Web (WWW)'dir.

E-mail

Elektronik posta internetin en yaygın kullanım şeklidir. Standart mesaj protokolü (Standard Mail Transfer Protocol, SMTP) iletişim metodu kullanılarak çalışır. E-mail klasik posta sistemine göre çok hızlıdır. İnternete bağlı kalınan süre kadar bir maliyete neden olur, ek bir ödeme gerektirmez. E-mail ile dünyada bir çok kişiye ulaşmak olasıdır. E-mail ile kısa mektup ve yazı gönderilebilir. Ayrıca dosya eklenmesi ile grafikler ve makaleler gibi bilgisayar ortamında saklanan her türlü veri de gönderilebilir. Birden fazla kişiye aynı mesajı aynı anda gönderme olanağı vardır. Gelen mesajların alınması için bilgisayarın açık tutulmasına gerek yoktur. ISS ile bağlantı sağlandıktan sonra mesajlar ISS'den kişisel bilgisayara aktarılır. Benzer şekilde mesajlar internet bağlantısı yapılmadan yazılabilir ve daha sonra bağlantı yapılarak gönderilebilir. Bir çok e-mail programı mesajların kaydedilmesi, bir başka adrese aktarılması ve yazdırılması gibi işlemlere sahiptir. E-mail adresleri elektronik adres defterlerine kopyalanarak daha sonra tekrar kullanılabilir. Sık kullanılan E-mail programları içerisinde Eudora, Pegasus, Microsoft Mail (<http://www.microsoft.com>) ve Netscape (<http://home.netscape.com>) sayılabilir. Ayrıca belirtilen e-mail programları dışında web tabanlı e-mail programları da mesaj alışverişinde kullanılabilir. Sıklıkla ücretsiz olan bu programlar web sayfası üzerinden mesaj gönderme, alma, kaydetme gibi fonksiyonlara sahiptir. Ücretsiz web tabanlı adresler tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Ücretsiz Web Tabanlı E-mail Kullanım Adresleri

İsim	Adres
E mail 4 Life	http://email4life.com
Hotmail	http://www.hotmail.com
Juno	http://www.juno.com
NetAddress	http://www.netaddress.com
Yahoo Mail	http://my.yahoo.com/yahoomail/overview.html
Bigfoot	http://www.bigfoot.com

E-mail adresi kullanıcı adı, @ işareti ve servis (domain) adı olmak üzere 3 temel komponentten oluşur (Örnek. hakanomu@turk.net). Bu şekilde belirlenen internet adresiniz bazen ISS tarafından örneğin st-5k@usa.net gibi kısaltmalardan oluşabilir. Bu durumda adresinizin sizi daha fazla tanımlamasını isterseniz bazı ISS'lerden ücretsiz olarak farklı e-mail adresi seçerek, asıl e-mail adresinize yönlendirebilirsiniz. Örneğin <http://www.iname.com> adresinden bu şekilde istediğiniz kullanıcı adına sahip olabilirsiniz. İnternet adreslerinde kelime aralarında hiç boşluk olmadığı unutulmamalıdır.

E-mail mesajları mümkün olduğu kadar kısa olmalıdır. Mesajların download edilme süresi mesajın boyutu ile ilişkilidir. Hiç bir zaman mesajların özel olduğu düşüncesine kapılmamalıdır, Mesajı gönderdiğiniz kişi tarafından mesajınız rahatlıkla bir başka kişiye yönlendirilebilir. Mesajların şifreleme programları ile kodlanarak gönderilmesi üçüncü kişilerin mesajları okumasını engeller.

Mesaj Kuralları

Mesajların subject kısmına mesajın konusu belirtilmelidir. Mesajlar mümkün olduğu kadar kısa olmalıdır ve rapor, dosya gibi yazıların mesaja eklenerek gönderilmesi daha uygundur. Mesajlarda yazım kurallarına dikkat edilmeli, harf hatalarından kaçınılmalıdır. Paragraflar arasında boşluk bırakılması mesajın okunmasını kolaylaştırır. Mesajlarda tümüyle büyük harf kullanılmamalıdır. Normal yaşamda bağırarak konuşma ile eş anlam taşır. Göndermeden önce tüm mesajlar yukarıdaki sayılan özellikler ışığında bir defa daha gözden geçirilmelidir.

Listserv (Tartışma grupları)

E-mail'in bir başka kullanım şekli ise tartışma (listserv) guruplarıdır. Halen değişik konularda binlerce tartışma grubu mevcuttur. Tartışma grubuna katılmak için bir e-mail adresinin olması yeterlidir ve katılım genellikle ücretsizdir. Listserv'e yollanan mesaj kopyalanır ve grubun tüm üyelerine dağılır. Aynı konu ile ilgili kişiler arasında bilgi transferi, tecrübe ve teknolojinin ortak kullanımı sağlanır [1]. Katılımcı sadece gelen mesajları okuyabileceği gibi aktif olarak da mesaj yollayarak görüşlerini ve önerilerini diğer üyeler ile paylaşabilir. Tartışma gurupları genellikle bir kişi veya grup tarafından yönetilir ama sıklıkla herkese açıktır. Tartışma gurupları yeni ortaya çıkan sorunların çözümü ve bilgi tranferinde de önemli rol oynamaktadır. Yakın dönemde görülen Ebola salgınında ve "deli dana" hastalığında gerek hastalığın seyri, gerekse korunma yolları konusunda bilgi transferi anında internette tartışma gurupları aracılığıyla ortak paylaşımına sunulmuştur. Listserv'in bir diğer kullanımı ise üye olunan listserv'den düzenli olarak bilgi gönderiminin olmasıdır. Örneğin Center for Disease Control and Prevention (CDC)'nin haftalık yayını olan Mortality and Morbidity Weekly Report (MMWR), Dünya Sağlık Örgütü'nün yayını Weekly Epidemiologic Record (WER)'un içindekiler listeleri haftalık olarak üyelere ücretsiz olarak gönderilmektedir. Belirtilen yayınların içeriklerine ulaşabilmek için Promed (Program for Monitoring Emerging Diseases) Listserv'ine üye olmak yeterlidir (Tablo 3). Listserv'e üye olmak için listserv adresine genellikle "subscribe listserv adı" içeren bir e-mail gönderilmesi yeterlidir. Bunu sıklıkla üye olduğunu belirten bir mesajın alınması takip eder. Ek olarak tartışma grubuna nasıl mesaj gönderilebileceği, üyeliğin nasıl bırakılabileceği gibi konularda aydınlatıcı bilgiler içeren bir mesaj da üyeye gönderilir. Bu tür mesajların e-mail programı içinde oluşturulacak ayrı bir dizinde saklanması daha sonra kullanımları açısından ve yanlışlıkla silinmelerini önlemek için yararlıdır.

Tablo 4'de çeşitli tıbbi dallara ait tartışma grubu adres örnekleri verilmiştir.

Tablo 3. Program for Monitoring Emerging Diseases Listserv'ine Üye Olunması

Aşağıdaki adrese E-mail gönderilmelidir

To: Majordoma@usa.healthnet.org

Subject: (Bu alan boş bırakılmalı)

Mesaj bölümünde: Subscribe PROMED

Tablo 4. Bazı Tıbbi Listserv Adresleri

İsim	Adres
Acil	
EMED-L	majordomo@itsa.ucsf.edu
Cerrahi	
TX-L	listserv@anima.nums.nwu.edu
Çocuk	
PED-EL-L	listserv@brownVM.Brown.EDU
Dermatoloji	
Allergy	LISTSERV@listserv.tamu.edu
Behcets	majordomo@angus.mystery.com
DERM-L	LISTSERV@yalevm.cis.yale.edu
Fizik Tedavi	
ARTHRITIS-L	listproc@showme.missouri.edu
Göğüs	
Asthma	asthma-request@maelstrom.stjohns.edu
tb-net (tuberculosis)	majordomo@chulu.mos.com.np
Göz	
VISION-L	listserv@ads.com
Infeksiyon	
AIDS	majordomo@wubios.Wustl.edu

Antibiyotik	antibiotic@onelist.com
Promed	majordomo@usa.healthnet.org
Diarrhea	LISTSERV@searn.sunet.se
HEPV-L (hepatit)	LIISTSERV@SJUVM.STJOHNS.EDU
his-l (hospital infection)	majordomo@chime.ucl.ac.uk
Kardiyoloji	
Cardio-L	mvelez@ivic.ivic.ve
Kulak Burun Boğaz	
OTORRINO	LISTSERV@LISTSERV.REDIRIS.ES
Nefroloji	
NEPHROL-L	listserv@vm.ucsf.edu
Nöroloji	
NEURO	rivner@emgmhs.mcg.edu
Onkoloji	
CANCER-L	LISTSERV@WVNVM.WVNET.EDU
Ortopedi	
ORTHOPEDICS	jspears@weston.co
Patoloji	
PATH-NET	pathnet@email.afip.osd.mil
Psikiatri	
Psychoanalysis	majordomo@gwi.net
Radyoloji	
RADSIG	listserv@uwavm.u.washington.edu
Üroloji	
Prostate	LISTSERV@MAELSTORM.STJOHNS.EDU
Medikal Eğitim	
Medical-education	mailbase@mailbase.ac.uk

Usenet /Newsnet/Haber Grupları

Listserv'in aksine haber gruplarında birden fazla konu ile ilgili haberler kullanıcıların hizmetine sunulmuştur ve ISS'ler tarafından yönetilir. Haber gruplarının okunabilmesi için özel bilgisayar programlarına gereksinim vardır. Bu amaçla Microsoft news kullanılabilir. Haber grupları hiyerarşik yapılanma gösterir ve sınıflandırılmıştır. Haber gruplarına da okuyucu tartışma gruplarında olduğu gibi mesaj gönderebilir (Tablo 5).

Tablo 5. Bazı Haber Grup Adresleri

İsim	Adres
Tile.Net	http://tile.net/news
DejaNews	http://www.dejanews.com

Dosya Transfer Protokolü (FTP)

İnternetin önemli özelliklerinden birisi farklı bilgisayarlardan dosya, döküman ve program transferinin yapılabilmesidir ve “file transfer protocol” FTP olarak adlandırılır ve kullanımı için özel program gerekir. Bu amaçla WS_FTP, Cute FTP gibi FTP programları ve Microsoft Explorer, Netscape gibi web tabanlı tarayıcılar kullanılabilir. Bu programlarda adres kısmında URL’de http:// yerine ftp:// yazılması halinde ftp adreslerine ulaşılabilir. Büyük dosyaların E-mail ile gönderilmesi güçtür ve bilgisayarın ve internetin kapasitesini aşabilir. Bu amaçla FTP kullanılabilir [1]. FTP ile öncelikle dosyanın bulunduğu merkeze bağlanmalıdır. Daha sonra kullanıcı adı ve şifre için önerilen veriler girilmelidir. Ücretsiz olarak bağlanılabilen adreslerde genellikle kullanıcı adı için e-mail adresi, şifre için ise anonymous yazılması gerekmektedir. Örneğin CDC’den EPI 6.04 epidemiyoloji ve istatistik programının transferi için <ftp://ftp.cdc.gov> adresine bağlandıktan sonra user’a kullanıcının E-mail adresi, şifreye ise anonymous yazıldıktan sonra dosyaların bulunduğu klasöre geçilerek EPI ile ilişkili dosyaların transferi sağlanır. Eğer spesifik bir şifre ve kullanıcı adı edinilmiş ise bağlanılan adresteki tüm dosyalara ulaşılabilir.

Hatlar yavaş ise büyük dosyaların transferi zaman alıcıdır. Bu durumda otomatik dosya transferi sağlayan adresler kullanılarak hattınız kapalı dahi olsa dosya transferini sağlayabilirsiniz. Bu şekilde hizmet veren adreslere sadece “help” yazan bir e-mail göndererek detaylı bilgi alabilirsiniz (Tablo 6).

FTP dışında günümüzde kullanılan tarayıcılar aracılığıyla da web üzerinden dosya transferi yapmak mümkündür. Bununla birlikte genellikle bilgisayar programları ve güncellenmiş versiyonları ftp aracılığı ile transfer edilebilmektedir.

Tablo 6. Otomatik ftp Adresleri

---

ftpmail@doc.ic.ac.uk

ftpmail@grasp.insa-lyon.fr

ftpmail@uni-stuttgart.de

ftpmail@sunsite.unc.edu

Telnet

İnternet programlarındaki hızlı gelişim telnet’in kullanımını kısıtlamıştır. Telnet ile uzak bir bilgisayara bağlanarak onu kontrol edebilirsiniz. Telnet’de interaktif iletişim sağlanarak bir başka kullanıcı ile görüşme yapma ve tarama (search) imkanı vardır. Örneğin telnet programı kullanılarak locator.nlm.nih.gov adresine bağlanıp giriş kodu olarak locator yazıldıktan sonra “National Library of Medicine’s AVLINE database”e bağlanılarak literatür taraması yapılabilir.

Gopher

WWW’in kullanıma girmesine kadar en yaygın internet kullanım şekillerinden biriydi. Grafik tabanlı www kullanımının başlaması ile eski popülerliğini yitirmiştir. Bununla birlikte halen bir çok veri gopher ortamında kullanıcıların hizmetine sunulmaya devam etmektedir. Gopher hipertekst ortamında dosyalar ve klasörler arasında geçişi sağlayan bir programdır. Belirtilen dosyanın fare ile tıklanması veya dosya üzerine kursör ile gelmesinden sonra enter tuşuna basılması ile belirtilen dosya/klasöre geçiş sağlanır ve dosya kullanıcının bilgisayarına transfer edilebilir.

World Wide Web

İnternetteki son gelişmelerden biridir. Gopher'a benzer fakat world wide web (WWW) ile ses, görüntü, hareket, grafik içeren ortamlar oluşturulabilir ve bunların transferi gerçekleştirilebilir. WWW kullanımı için Mozaic, Netscape, Microsoft Explorer gibi bilgisayar programları tarayıcı (browser) olarak kullanılır. WWW için kullanıma sunulan programlar FTP, gopher, telnet, E-mail, listserv gibi diğer fonksiyonları da içerebilir. <http://www.w3.org/hypertext/WWW/Theproject.html> adresinden WWW ile ilgili detaylı bilgiler ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi edinilebilir.

Web dökümanları HTML (HyperText Markup Language) adı verilen özel bir dil ile yazılmaktadır. Kodlar kullanılarak paragraflar, font özellikleri, diğer sayfalara linkler oluşturulabilmektedir.

WWW adresleri uniform resource locator (URL) olarak isimlendirilmektedir. Tarayıcı programlarında internet adresleri manuel olarak yazılarak veya hipertekst linkleri tıklanarak web sayfalarına ulaşılabilir. Linkler tarayıcı programlarında web sayfalarında altlarının çizili olması veya farklı renkleri (sıklıkla mavi) ile kolaylıkla farkedilirler. Tarama programlarında fare ile bu linkler üzerine gelince cursor el işareti halini alır. URL'de bulunan tüm karakterler hassas özellik gösterir ve mutlaka önerildiği şekilde (küçük harf/büyük harf, noktalama) yazılmalıdır. Adresin başlangıcında bulunan http (HyperText Transport Protocol) kısmı transfer protokolü olarak http'nin kullanılacağını gösterir. Kalan kısım ise adresi oluşturur (Örnek http://members.tripod.com/~hakan_leblebicioglu). Örnekte de görülebileceği gibi adreslerin başlangıcında mutlaka "www" bulunması gerekmemektedir. İnternette kullanılacak protokole göre URL öncesinde http yerine gopher, telnet veya ftp yazılabilir.

ISS adresinde bazı kısaltmalar mevcuttur. Bu kısaltmalardan bazıları edu (eğitimle ilgili), ac (akademik kuruluş), mil (askeri kuruluş), gov (hükümetle ilgili), net (network), org (kar amacı gütmeyen kuruluş)'dur. Ülke adlarında internet adresinde kısaltılarak yer alır (tr, uk, fr gibi). Web sayfalarının uzantısı ise html, htm, shtml olabilir.

Sık kullanılan adresler tarayıcı programlarında sık kullanılanlar kısmına eklenerek daha sonra menüden istenen adrese ulaşılabilir. WWW kullanımı sonucu sadece fare ile tuşlayarak herhangi bir ükedeki adresten farklı bir ülkedeki adrese bir kaç saniyede ulaşılabilir. WWW bağlanılan adresler sıklıkla ücretsizdir, fakat belirli bir ücret karşılığında bir çok derginin tüm metin yazılarına ulaşmak mümkündür. Bazı web sayfalarına bağlanma öncesinde kayıt olmayı gerektirebilir. Bu türden sayfaların bir kısmı yine ücretlidir. Sayfalara bağlandıktan sonra sayfanın tümünün okunması gerekmemektedir. Kullanıcı sayfaları kendi bilgisayarında kaydederek daha sonra inceleyebilir, aynı anda veya daha sonra yazıcıdan çıktısını alabilir. Kaydetme web formatında (html) olabileceği gibi sadece metin de kaydedilebilir. htm formatında kayıt sırasında grafiklerin ayrıca kaydedilmesi gerekir. Grafiğin üzerinde farenin sağ tuşuna tıklatılınca kaydetme fonksiyonunu da içeren bir menü alicaktır. Bu şekilde grafikler de kaydedildikten sonra sayfa aynı on-line halde nasıl görülüyorsa daha sonrada benzer şekilde görülebilir. Geri ve ileri butonlarına tuşlayarak daha önce incelenen sayfalara hızla gitmek olasıdır [4].

Web ile çalışma sırasında dökümanlara erişim hızını kullandığınız hattın hızı, kullanıcı sayısı ve modem hızı belirlemektedir. Bunların yanısıra grafik ortamda çalışılması da yavaşlığın bir nedenidir. Eğer bağlanılan sayfada grafik üzerinde çalışılmayacak ise web metin ortamında izlenebilir ve resimlerin alınmaması daha hızlı veri akışını sağlayacaktır. Gerekliğinde grafik üzerine fare ile tıklatılarak grafikler görüntülenebilir. Tarayıcı programında disk "cache" belleği mümkün olduğunca büyük tutulmalıdır. Ortalama 50 Megabyte (50000 KB) yeterlidir. Aynı zamanda birden fazla işin yapılması zamanın etkili kullanılmasını sağlayacaktır. Birden fazla web sayfasına aynı anda bağlantı yapılırken, e-mail programından gelen mesajlar diske aktarılabilir, ftp ile dosya transferi sağlanabilir, fakat bu işlemler sırasında aşırıya gidilmesi yavaşlamaya neden olacaktır.

İnternet ortamında hızlı çalışmanın bir yolu ise zamanın ayarlanmasıdır. İnternetin en yoğun olduğu zaman saat 16:00-24:00 arasındadır. Gün içinde de ticari firmaların bağlantılarının fazla olması nedeni ile yavaşlama söz konusu olabilir. Hız açısından en iyi zaman 01:00-08:00 arasındadır.

Sağlık çalışanları ve hastalar web aracılığı ile bir çok bilgiye ulaşabilmektedirler. Akademik bölümler, hastaneler, kütüphaneler, dergiler ve medikal firmalar web ortamında hizmet sunmaktadır (Tablo 7-9).

Tablo 7. Kuruluş, Dernek, Üniversite ve Kütüphaneler

ISIM	ADRES
Kuruluşlar	
Ankara Tabip Odası	http://www.ato.org.tr
Center for Disease Control and Prevention	http://www.cdc.gov
Medikal Kuruluşlar Listesi	http://www.gen.emory.edu/medweb/medweb.societies.html
National Institute of Health	http://www.nih.gov
National Committee for Quality Assurance	http://www.ncqa.org
National Foundation for Infectious Diseases	http://www.scp.com.nfid
Occupational Safety and Health Administration	http://www.osha-slc.gov
T.C. Sağlık Bakanlığı	http://www.saglik.gov.tr
World Health Organisation	http://www.who.ch
ÜNİVERSİTELER	
Bilkent	http://www.bilkent.edu.tr
Ege Üniversitesi	http://medicine.ege.edu.tr
Gazi Üniversitesi	http://www.tip.gazi.edu.tr
Harvard Medical School	http://www.med.harvard.edu
John Hopkins University	http://www.med.jhu.edu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	http://www.SAMSUN.omu.edu.tr
Ortadoğu Üniversitesi	http://www.metu.edu.tr
DERNEKLER	
American Medical Association	http://www.ama-assn.org
American Public Health Association	http://www.apha.org
American Society for Microbiology	http://www.asmta.org
Canadian Medical Association	http://www.hwc.ca:8400
Panamerican Health Organisation	http://www.paho.org
KÜTÜPHANELER	
Medical Libraries	http://lib.ttuhs.edu/lib/mlibs.html
Medical Libraries Network	http://www.tau.ac.il/medlib/center.html
National Library of Medicine	http://www.nlm.nih.gov
Yale University Library	http://www.med.yale.edu/library

Tablo 8. Dergiler ve Literatür Taraması

Isim	Adres
DERGILER	
Dergi Listesi	http://scilib.ucsd.edu/bml/med-hlth/ejournal/main.htm
Elektronik Dergi Listesi	http://medschool.wustl.edu/webcites/journal.sac.htm
Emerging Infectious Diseases	http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm
JAMA	http://www.ama-asn.org/public/journals/jama
Lancet	http://www.thelancet.com
Moleküler Biyoloji	http://www.ch.embnet.org.80/embnet.news
Nature	http://www.nature.com
New England Journal of Medicine	http://www.nejm.org
Medical Journals	http://php2.silverplatter.com/physicians/library/journals.html
Medical Journals	http://www.uib.no/isf/guide/journal.htm
NIH Journal	http://www.nih.gov/science/journals
LİTERATÜR TARAMASI	
Avicenna	http://www.avicenna.com
BioMedNet	http://biomednet.com
Healthgate	http://www.healthgate.com
Healthworld	http://www.healthworld.com
Healthworld Online	http://www.healthy.net
Medscape	http://www.medscape.com
National Library of Medicine	http://www4.ncbi.nlm.nih.gov/Entrez/medline.html
Net medicine	http://www.netmedicine.com
TinWeb (Türkçe Medline)	http://www.infeksiyon.org
Webdoctor	http://www.greatmar.com/webdoctor
Yahoo Medicine Index	http://akebono.stanford.edu./yahoo/Health/Medicine

Tablo 8. Tıbbi Adresler

Isim	Adres
GENEL	
BioMedNet	http://biomednet.com
Doctors Guide	http://www.psl.group.com/Docguide.htm
Doctors Home page	http://users.aol.com/drpage
Harrison	http://www.harrisononline.com
Hastalıklar İndeksi	http://www.mic.ki.se/Diseases/index.html
Hastalıklar İndeksi	http://www.galaxy.einet.net/galaxy/Medicine.html
Healthweb	http://www.medlib.iupui.edu/hw
Klinik Çalışmalar	http://www.centerwatch.com
Mayo Klinik	http://www.mayo.iv.com
Mdconsult	http://www.mdconsult.com
Medforum	http://www.medforum.com
Medguide	http://kernighan.imc.akh-wien.ac.at/stz/plattner/medallg.htm
Medical Matrix	http://www.medmatrix.org
Medical Resources	http://www.vifp.monash.edu.au/medical/list.html
Medicinenet	http://www.medicinenet.com

MedNexus	http://www.mednexus.com/index.html
MedWeb	http://www.genemory.edu/medweb/medweb.txt.html
Medworld	http://www-med.stanford.edu/MedSchool/Medworld
Omni	http://omni.ac.uk
Physicians's Guide to Internet	http://www.webcom.com/pgi
Word-Medex: Medical Writing	http://www-personal.usyd.edu.au/~fissa/word-medex.html
Sanal Hastane	
The Virtual Hospital	http://indy.radiology.iuiowa.edu/VirtualHospital.html
The Virtual Medical Center	http://sun2.lib.uci.edu/HSG/Medical.html
The Virtual Nursing Center	http://sun2.lib.uci.edu/HSG/Nursing.html
BÖLÜMLER	
Acil	http://www.embbs.com http://www.allnight.com.aem http://emerginet.com
AIDS	http://www.hivnet.com http://hivalive.com http://www.hopkins-aids.edu
Aile Hekimliği	http://jfp.msu.edu http://www.med.ufl.edu/medinfo/baseline http://www.uib.no/isf/guide/history.htm http://www.gremar.com/webdoctor/home.html
Allerji	http://www.pslgroup.com/Allergies.htm http://www.eznet.net.aarcc http://kww.com/allergy
Anatomi	http://www.nlm.nih.gov/extramural_research.dir/visible_human.html http://www9.biostr.washington.edu http://www1.biostr.washington.edu/DigitalAnatomist.html
Anestezi	http://www.anes.hmc.psu.edu/homey.html http://gasnet.med.yale.edu http://www.kumc.edu/anes/opps.html
Biyokimya	http://www.tradenet.it/links/sc/biochemistry.htm http://www.iubmb2000.org/pec/pec.htm http://bio.health.ucalgary.ca/nhr/nhrdb/area/bioc/us.htm
Biyoloji	http://expasy.hcuge.ch http://condor.bcm.tmc.edu/biology.html http://www.ultranet.com/~jkimball/BiologyPages
Cerrahi	http://www.beverly.org./surgdir.html http://www.lapsurgery.com http://minerva.hsc.missouri.edu/dept/update/update.htm
Çocuk	http://www.icondata.com/health/pedbase http://www.mss.edu/peds http://l.neo.tch.tmc.edu/neo.html
Dermatoloji	http://medmark.bit.co.kr/derm.html http://www.tray.dermatology.uiowa.edu/suprtGrps.html http://telemedicine.org/morpholo.htm

Endokrinoloji	http://www.aace.com http://www.diabetes.org
Farmakoloji	http://www.watsonclinic.com/html.doc/endocrin.htm http://www.biostat.wisc.edu/clinsci/amcg/amcg.html http://www.mosby.com http://www.avery.med.virginia.edu http://www.rxlist.com http://www.icsi.net.GenRx
Fizyoloji	http://www.medic.mie-u.ac.jp/derma http://www.neuro.fsu.edu http://www.neuroguide.com
Fizik Tedavi	http://www.apta.org http://www.pain-center.com http://www.beaver.edu/Programs/ptherapy.htm
Gastroenteroloji	http://www.gastro.org http://www.asge.org http://www.medinfo-online.com/gastro.html
Genetik	http://www.cs.ucl.ac.uk.research/genprog http://nchgr.nih.gov http://alces.med.umn.edu/vgc.html
Göğüs	http://www.thescop.net/Kkuhlman/resp.html http://www.njc.org/MFhtml/ild_mf.html http://www.ai.mit.edu/people/mernst/cf
Göğüs Cerrahisi	http://enterweb.net/healthcare/thoracic_surgery.html http://www.clc.upmc.edu/CLC_HTML/VATS.html http://thoracic.cts.uct.ac.za/dept/PED-TEXT.htm
Göz	http://www.eyenet.com http://www.iglobal.com/clc http://www.vsn.net
Halk Sağlığı	http://www-busph.bu.edu/Depts/Epi-Biostats/epifac.ncl http://www.os.dhhs.gov/progorg/ophs http://www.slackinc.com/general/iche/ichehome.htm
Hematoloji	http://kcj.com/blood http://heme-oc-consult.com http://www.wfh.org
Hepatoloji	http://uhs.bsd.uchicago.edu/uhs/topics/hepatitis.html http://cpmcnet.columbia.edu/dept/gi/disliv.html http://www.gastro.org.fsgfact.html
Histoloji	http://www.visiblep.com/misc.html http://funsan.biomed.mcgill.ca/~funnell/medcurr/unit1 http://www.mic.ki.se/Micro.html
İç Hastalıkları	http://www.acponline.org http://www.museum.state.il.us/isas/health/intmed.html http://www.intmed.wayne.edu
İnfeksiyon	http://www5.medscape.com/default.nhtml

Kadın-Doğum	http://www.hepnet.com http://infeksiyon.org http://members.tripod.com/~hakan_leblebicioglu http://gynecology.obgyn.washington.edu http://museum.state.il.us/isas/antibio.html http://biomed.nus.sg/kkh/foreign.html
Kardiyoloji	http://www.cardiosource.com http://www.medtext.com http://www.aac.org
Kardiyovasküler Cerrahi	http://www.in-forms.com/i-thocar.htm http://www.internets.com/mednets/cvssurg.htm http://indynix.iupui.edu/~mney/cardsurg.html
Kulak Burun Boğaz	http://www.users.interport.net/sherry7airwaymap.html http://www.bcm.tmc.edu/oto/audio.html http://www.ears.com
Mikrobiyoloji	http://www.ch.ic.ac.uk/medbact http://www-micro.msb.le.ac.uk http://www.bio.umass.edu/mdid/glossary/index.html http://www.med.yale.edu/eph/microbiology.html
Moleküler Biyoloji	http://BioMedNet.com http://www.hgmp.mrc.ac.uk
Nefroloji	http://www.medtext.com/hdcn.shtml http://www.mew.edu/nkf/edu.html http://www.gameword.net/renalnet.html
Nöroloji	http://alz.org http://www.parkinson.org http://www.neurosource.com
Nöroşirürji	http://sunsite.unc.edu/Neuro/Neuro.html http://www.arrowweb.com/neuro/neuro.html http://www.webdoc.doc/jia08.html
Nükleer Tıp	http://count51.med.harvard.edu/JPNM/index.html http://gamma.wustl.edu/home.html http://www.xs4all.nl/~dschonf
Onkoloji	http://cancer.med.upenn.edu http://www.meds.com http://www.cancer.org
Parazitoloji	http://www-museum.unl.edu/asp http://www.biosci.ohio-state.edu/~zoology/parasite/home.html http://bornova.ege.edu.tr/~mkorkmaz/linkmk3.htm
Patoloji	http://www.bgsm.wfu.edu http://www.pathology.washington.edu http://www.ascp.org/lists/index.html
Plastik Cerrahi	http://www.caniglia.com http://ourworld.compuserve.com/homepages/rlcucinmd/tolinks.htm http://www.gretmar.com/webdoctor/SurgeryPlastic.html

Psikiatri	http://www.psych.med.umich.edu http://www.psychiatry.com http://matia.stanford.edu
Radyoloji	http://vh.radiology.uiowa.edu http://www.rad.jhu.edu http://www.cc.emory.edu/X-rays/centruy.htm
Radyoterapi	http://www.ccf.org/cc/radonc http://www-radonc.stanford.edu/new.html http://www.astro.org/training.html
Romatoloji	http://www.arthritis.org http://www.nih.gov/niams http://www.uchs.edu/sm/rheum
Üroloji	http://www.ivf.com http://www.svhs.org/pduro.html http://urology-net.com

İnternette Arama

İnternet ile ilişkili bir çok programın içerisinde arama fonksiyonu vardır. Bunun yanısıra konulara veya anahtar sözcüklere göre arama yapma olanağı tanıyan adresler mevcuttur (Tablo 10). İnternette “surf” yapmak yerine bu adreslere bağlanarak bilgiye ulaşmak daha kolaydır ve zaman kaybını azaltacaktır. Arama motorları kendilerine tanıtılmış olan ve indekslenen sayfalar arasında arama yapmaktadır, bu nedenle birden fazla arama motorunun kullanılması daha farklı adreslere ulaşma imkanı tanıyacaktır. Bu amaçla birden fazla arama motorunda arama yapmaya olank tanıyan <http://www.metacrawler.com> adres kullanılabilir. Ayrıca Web Ferret (<http://ferretsoft.com> adresinden ücretsiz sağlanabilir) gibi programlar aracılığı ile de bir çok arama motorunda aynı anda arama yapmak olasıdır. İnternette kişilerin adres telefon ve e-mail adreslerine ulaşmak da mümkündür. Bu amaçla tablo 9’da verilen arama motorları kullanılacağı gibi <http://www.lookup.com>, <http://www.four11.com>, <http://www.whowere.com> ve <http://www.best.com.tr> adreslerinden arama yapılabilir. Tablo 11’de ise bazı bilgisayar firmalarının web adresleri verilmiştir.

Tablo 10. İnternette Arama

İsim	Adres
Alta Vista	http://www.altavista.com
AOL Net Find	http://www.aol.com/netfind
Ask Jeeves	http://www.askjeeves.com
Cİnet’s search com	http://search.com
Excite	http://www.excite.com
Hot Bot	http://www.hotbot.com
Infoseek	http://www.infoseek.com
Isleuth	http://www.isleuth.com
List2000 (Türkçe)	http://www.list2000.com
Looksmart	http://www.looksmart.com
Lycos	http://www.lycos.com
Magellan	http://www.magellan.com
Metacrawler	http://www.metacrawler.com
Open Text	http://index.opentext.net
WebCrawler	http://www.webcrawler.com
Yahoo	http://www.yahoo.com

Tablo 11. Bilgisayar Firmaları

İsim	Adres
IBM	http://www.ibm.com
Digital	http://www.digital.com
Hewlett-Packard	http://www.hp.com
Microsoft	http://www.microsoft.com
Sun	http://www.sun.com

İnternet ve Ek Programlar

Tarayıcı programlara ek olarak çalıştırılabilen programlar aracılığı ile ses ve müziklerin dinlenmesi, görüntü ve filmlerin izlenmesi, farklı formattaki yazı ve grafiklerin incelenmesi olasıdır. Bu amaçla kullanılacak programlar genellikle ücretsiz olarak internet ortamında elde edilebilir (Tablo 12). İnternet ortamında bir çok programın ücretsiz (freeware), sınırlı kullanım (shareware) veya demo sürümleri elde edilebilir. Tablo 13’de bazı program arşiv sitelerinin adresleri verilmiştir.

Tablo 12. Tarayıcı Ek Programları

Program	Özellik	Adres
Adobe Acrobat	Grafik/yazı programı	http://www.adobe.com/prodindex/acrobat/readstep.html
Cool Talk	Chat (Sohbet)	http://www.netscape.com
Enliven	Video	http://www.narrative.com
Wsftp	Ftp programı	http://www.iswitch.com
Getright	Program indirme	http://www.getright.com
Graphic Convertor	Grafik dönüştürücü	http://www.informedusa.com/t/graphicconv7.8.html
ICQ	Chat (Sohbet)	http://www.icq.com
Live 3D	3-D görüntü	http://www.netscape.com
QuickTime	Görüntü, film	http://www.apple.com
RealAudio	Ses, müzik	http://www.realaudio.com
Shockwave	Görüntü, film	http://www.macromedia.com
Winamp	Mp3, müzik	http://www.winamp.com

Tablo 13. Program Arşivleri

İsim	Adres
32 bit Software Arşivi	http://www.tiklsoft.com
Nonags	http://www.nonags.com
Sanders Arşivi	http://window98.com
Shareware Arşivi	http://www.shareware.com
Softseek	http://www.softseek.com
Tucows	http://tucows.raksnet.com.tr
Türkçe Program Arşivi	http://www.goksel.com
Winfiles	http://www.winfiles.com

Web sayfası hazırlama

WWW aracılığı ile kişisel web sayfaları hazırlanabilir. Bu amaçla ücretsiz web sayfası hazırlama programları kullanılabilir gibi Microsoft Office 97 programında gerek Word gerekse Power Point programı web sayfası hazırlama gibi ek fonksiyonlar içermektedir. Ayrıca Adobe PageMill (<http://www.adobe.com>) Claris HomePage (<http://www.claris.com>) gibi programlar da kullanılabilir. Kişisel web sayfası hazırlamak için en iyi başlangıç diğer kişisel web sayfalarının incelenmesidir. Tablo 14'de bazı web sayfası hazırlama ile ilgili bilgilerin yer aldığı adresler verilmiştir.

Tablo 14. Web Sayfası Hazırlama Adresleri

İsim	Adres
HTML:Hypertext mark-up Language	http://www.loc.gov/global/html.html
Introduction to HTML	http://www.cwru.edu/help/introHTML&toc.html
Publishing on the Web	http://www.webcom.com/html
Tips for Webspinners	http://gagme.wwa.com/~boba/tips1.html
WebCom Web Publishing	http://www.webcom.com/html

Kişisel web sayfaları için belirli bir kiranın ödenmesi genellikle söz konusudur, bununla birlikte <http://members.tripod.com> gibi bazı adreslerden 11 MB kadar bir alan ücretsiz olarak sağlanabilir. Ayrıca ücretsiz web sayfası alanı sağlayan bu adreslerde basit komutlarla herkes web sayfası hazırlayabilir. Ücretsiz web sayfası hizmeti veren yerlerde genellikle sayfa isimleri uzundur, örneğin http://members.tripod.com/~hakan_leblebicioğlu gibi. <http://www.toolsone.com> gibi adreslerden yine ücretsiz olarak daha kısa isimler (<http://www.hakanomu.toosone.com>) olarak asıl web adresine bu kısa adresle de ulaşılabilir. Ücretsiz hizmet veren bu siteler ya web sayfalarının üstüne reklam koymakta veya sayfaya ulaşıldığında açılan bir başka pencere ile yine aldığı reklamları sunmaktadır. Kişi kendi adına da ücretini ödeyerek web adresi alabilir (<http://www.goksel.com>). Web sayfası hazırlanması kullanıcıların sayfayı ziyaret etmesi için yeterli değildir. Mutlaka hazırlanan sayfa tablo 10'da verilen arama motorlarına tanıtılarak internet ile yapılan aramalarda listelenmesi sağlanmalıdır.

İnternet ve Alışveriş

Web ortamında bugün akla gelebilecek her türlü metanın satımı yapılabilmektedir. Tıpla ilişkili olarak makalelerin fotokopisi, kitaplar ve bilgisayar programları satın alınabilir. Bu amaçla internet ortamında direkt alışveriş olabileceği gibi, web sayfalarındaki istek formlarının yazıcı aracılığı ile basılıp posta yolu ile de istek yapılabilir. Tablo 15'de bazı kitapevleri adresleri verilmiştir. İlginç olan bir başka nokta ise <http://www.amazon.com> gibi bazı sitelerin sadece internet üzerinden kitap satışı yapmasıdır. İnternet ve alışveriş denilince ilk akla gelen soru güvenlik sorunudur, çünkü on-line alışveriş genellikle kredi kartı numarası verilerek yapılmaktadır. Bu ise kredi kartı numarasının sanal ortamda çalınması tehlikesini gündeme getirmektedir. Korunmak için önerilebilecek yöntemlerden birisi internet ortamında istekleri belirlemek ve posta aracılığı ile istek yapılmasıdır. Alışveriş yapılacak yerin güvenli ve yaygın bilinen bir yer olmasına dikkat edilmeli, çalınma ihtimaline karşı düşük limitli kredi kartları ile alışveriş yapılması ve bilgisayarlarda bilginin gizli gitmesini sağlayacak Microsoft Wallet gibi programların kullanılması böyle bir sorunla karşılaşmamak için yararlı olabilir.

Tablo 15. Kitabevi Adresleri

Kitabevi	Adres
GENEL	
Amazon (US)	http://www.amazon.com
Amazon (UK)	http://www.amazon.co.uk
Barnes and Noble	http://www.barnesandnoble.com
Dillons	http://www.dillons.co.uk
IBS (the Internet Bookshop)*	http://www.bookshop.co.uk
Waterstones	http://www.waterstones.co.uk
MEDİKAL	
ASM	http://www.asmusa.org
British Medical Journal	http://www.bmjbookshop.com
Cambridge University Press	http://www.cup.cam.ac.uk
Elsevier	http://www.elsevier.nl
Lehmanns	http://www.lob.de
Macmillan	http://www.mgr.com/mac_disclaim.html
MedScape	http://www.medbookstore.com
Oxford University Press	http://www.oup-usa.org/index/index.html
Marcel Dekker	http://www.dekker.com/homepage/home_top.htm
Lippincott/Raven	http://www.lrpub.com/
McGraw-Hill	http://www.pbg.mcgraw-hill.com/medical/medical-home.html
WB Saunders Company	http://www.hbuk.co.uk/wbs
John Wiley & Sons	http://www.wiley.com
Little Brown	http://www.littlebrown.com
Williams and Wilkins	http://www.wilkins.com

İnternet ve güvenlik

Sık karşılaşılan soru ve sorunlardan birisi güvenlik ve gizliliğidir. Gerek gönderilen mesajların gerekse internet aracılığı ile yapılan alışverişler sırasında yazılan kredi kart numaralarının gizliliği yanısıra bilgisayar viruslarının kişisel bilgisayara internet aracılığı ile bulaşması, herhangi bir kişinin bağlantı halinde iken kişisel bilgisayara on-line girip hard disk silmesi gibi durumlar kullanıcılarda internet hakkındaki başlıca tereddüt edilen konuları oluşturmaktadır.

Tarayıcılar ile web ortamında tarama yapmak bilgisayar virusları açısından risk oluşturmaz. Bununla birlikte dosyaların kişisel bilgisayara kopyalanması, programların download edilmesi virus transferi için zemin hazırlamaktadır. E-mail mesajları asçii formatında olduğu için virus taşıma riskleri yoktur, çünkü viruslar düz metinleri infekte edemezler. Bununla birlikte bir mesaja eklenmiş dosyaların çalıştırılması ile virus bulaşabilir. Ayrıca MS-Word (6.0+) dosyaları makro virusları taşıyabilir ve bu dosyalar açıldığında virus bulaşır. Risk az olmasına rağmen aynı sorun MS-Excel dosyaları için de geçerlidir. Sonuç olarak bilinmeyen kişilerden gelen mesajlarda ki eklenmiş dosyaların mutlaka virus programları ile tarandıktan sonra açılmalıdır [5]. Antiviral Toolkit, Thunderbyte, Norton, F-prot gibi virus programlarından birisinin bilgisayara yüklenmesi bu tür sorunları ortadan kaldıracaktır (Tablo 16). Zaman içerisinde yeni virusların ortaya çıkması nedeniyle bu programlarda mutlaka güncellenmelidir.

Tablo 16. Bilgisayar Virus Programları

İsim	Adres
Antiviral toolkit	http://www.avp.com
Drsolomon	http://www.drsolomon.com
F-prot	http://www.f-prot.com
Norton	http://www.symantec.com
Thunderbyte	http://www.thunderbyte.com
Virusafe	http://www.virusafe.com
Viruscan	http://www.mcafee.com

Mesajlar şifrelenmediği veya bir koruma programı “firewall” kullanılmadığı sürece üçüncü kişiler tarafından okunabilir. Şifreleme ile mesajlar okunamaz hale gelir ve ancak şifreyi bilen kişi tarafından orjinal haline getirilebilir. Sistemin korunmasının en iyi yollarından birisi de kullanımdan sonra sistemden çıkılması, bağlantının devamlı açık tutulmamasıdır.

Kaynaklar

1. Fikar CR. The internet and the pediatrician should there be a connection ? Clinical Pediatrics 1996; 5: 230-235.
2. Sparks SM. Use of internet for infection control and epidemiology. American Journal of Infection Control 1996; 24: 435-439.
3. Kadayıfçı A, Şencan O, Delibaşı T. İnternet ve Hekim. Ankara, Utku Yayıncılık., 1998; 1-339.
4. Sikorski R, Peters R. İnternet anatomy 101. Accessing information on the world wide web. JAMA 1997; 277: 171-172.
5. Walsh L: Trends Guide to the İnternet 1997. Cambridge, Elsevier., 1997; 3-22.

NEFROLOJİ VE İNTERNET

Bu bölümde nefroloji ile ilgilenen hekimler için yararlı olabilecek önemli adresler sunulmaya çalışılacaktır.

ÖNEMLİ KURULUŞLAR VE ORGANİZASYONLAR

American Association of Kidney Patients
<http://www.aakp.org>

American Colloge of Physicians-American Society of Internal Medicine
<http://www.acponline.org>

American College of Cardiology
<http://www.acc.org>

American Diabetes Acssociation
<http://www.diabetes.org>

American Heart Association
<http://www.amhrt.org>

American Medical Association
<http://www.ama-assn.org>

American Nephrology Nurses' Association
<http://anna.inurse.com>

American Share Foundation
<http://www.asf.org>

American Society for Artificial Internal Organs
<http://www.asaio.com>

American Society of Extra-Corporeal Technology
<http://www.amsect.org>

American Society of Hypertension
<http://www.ash-us.org>

American Society of Nephrology
<http://www.asn-online.com/>

American Society of Transplant Physicians
<http://www.aspt.org>

American Society of Transplant Surgeons
<http://www.ast.org>

American Urological Association
<http://www.auanet.org>

American Kidney Fund (AKF)
<http://www.arbon.com/kidney>

Association for the Advacement of Medical Instrumentation
<http://www.aami.org>

Canadian Hypertension Society
<http://www.umanitoba.ca/outreach/chs>

Centers for Disease Control and Prevention(CDC)
<http://www.cdc.gov>

Coalition on Donation
<http://www.infi.net/~donation>

ERA-EDTA
<http://www.unipr.it:80/~eraedta/>

European Society for Organ Transplantation
<http://www.esao.donov-uni.ac.at/>

European Society of Pediatric Nephrology
<http://www.uwcm.ac.uk>

Eurotransplant Foundation
<http://www.transplant.org>

FDA
<http://www.fda.org>

Health Care Financing Administration
<http://www.hcfa.org>

Hypertension, Dialysis, and Clinical Nephrology (HCDN) : Renal Diseases Electronic Journal
<http://www.hdcn.com>

Inter-American Society of Hypertension
<http://www.musc.edu/iash/generale.htm>

International Peritoneal Dialysis Society
<http://www.ispd.org>

International Society of Nephrology
<http://www.med.ualberta.ca/isn>

Japanese Society for Artificial Organs
<http://www.abe.ecei.tohoku.ac.jp/~jsao/WelcomeENG.html>

Kidney Transplant/Dialysis Association (KT/DA)
www.ultranet.com/~ktda

Kidney Patients' Resources
<http://www.cc.utah.edu/~cla6202/KPR.htm>

National Kidney Foundation
<http://www.kidney.org>

National Heart, Lung, and Blood Institute
<http://www.nhlbi.nih.gov>

National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases

<http://www.niddk.nih.gov>

National Institutes of Health(NIH)

<http://www.nih.gov>

National Renal Administrators Association

<http://www.nraa.org>

National Transplant Assistance Fund (NTAF)

<http://www.libertynet.org/~txfund>

National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases

<http://www.niddk.nih.gov/>

Nephrogenic Diabetes Insipidus Foundation

<http://www.ndif.org>

New York Society of Nephrology

<http://www.hdcn.com/sympnysn.htm>

Nephronet

<http://www.nephronet.com/stannet/nephro/welcome.html>

Oxalosis and Hyperoxaluria Foundation

<http://www.ohf.org>

Partnership for Organ Donation

<http://www.transweb.org/partnership>

Polycystic Kidney Research Foundation (PKR Foundation)

<http://www.komc.edu/pkrf/>

Renal Pathology Society

<http://www.med.ualberta.ca/rps/>

The RENALNET Information Service

<http://ns.gamewood.net/renalnet.html>

TransWeb

<http://www.transweb.org>

Türk Nefroloji Derneği

<http://members.xoom.com/TurkSocNeph>

United Network for Organ Sharing (UNOS) Transplantation Information Site

<http://www.ew3.att.net/unos>

United Kingdom Renal Association

<http://www.umds.ac.uk/renal/renalassoc>

U.S.Renal Data System (USRDS)

<http://www.med.umich.edu/usrds/>

World Hypertension League

<http://www.mco.edu/whl/>

ON-LINE DERGILER

Advances in Renal Replacement Therapy
<http://www.arrtjournal.org>

American Journal of Physiology:Renal Physiology
<http://www.faseb.org/aps/renal.htm>

American Journal of Hypertension
<http://www.elsevier.nl/estoc/publications/store/1/08957061>

American Journal of Kidney Diseases
<http://www.ajkdjournal.org>

American Journal of Medicine
<http://www.east.elsevier.com>

American Journal of Nephrology
<http://www.karger.ch/journals/ajn/ajndes.htm>

Amyloid
<http://med-med1.bu.edu/amyloid/amyloid.html>

Annals of Internal Medicine
<http://www.acponline.org>

Archives of Internal Medicine
<http://www.ama-assn.org>

British Journal of Renal Medicine
<http://www.hayward.co.uk/bjr/bjrmconts>

British Medical Journal
<http://www.bmj.com>

Circulation
<http://journals.at.home.com/amhrt/CIRC>

Current Opinion in Nephrology and Hypertension
<http://nephandhyp.currentopinion.com>

Experimental Nephrology
<http://www.karger.ch/journals/exn/exndes.htm>

European Heart Journal
<http://www.hw.hbuk.co.uk/wbs/ehj>

Home Hemodialysis International
<http://www.multi-med.com>

Hypertension
<http://journals.at.home.com/amhrt/HYPER>

Geriatric Nephrology and Urology
<http://www.wkap.nl/journalhome.htm>

Peritoneal Dialysis International
<http://www.multi-med.com/pdi>

Peritoneal Dialysis News
<http://www.ispd.org/PDNews>

Peritoneal Dialysis Today
<http://www.multi-med.com/pdtoday>

JAMA
<http://www.ama-assn.org/public/journals/jama>

Journal of American College of Cardiology(JACC)
<http://www-east.elsevier.com/jac>

Journal of American Society of Nephrology(JASN)
<http://www.wilkins.com/JASN>

Journal of Human Hypertension
<http://www.stockton.press.co.uk/jhh>

Journal of Hypertension
<http://www.jhypertension.com>

Journal of Nephrology
<http://www.sin-italia.org>

Journal of Renal Nutrition
<http://www.jmjournal.org>

Kidney International
<http://www.ualberta.ca/isn/000i001i.htm>

Lancet
<http://www.thelancet.com>

Lupus
<http://www.stockton.press.co.uk/lup>

Nephrology Dialysis Transplantation
<http://www.oup.co.uk/ndt>

Nephron
<http://www.karger.ch/journals/nef>

New England Journal of Medicine
<http://www.multi-med.com/pdi>
<http://www.nejm.org>

Pediatric Nephrology
<http://link.springer.de>

Periton Dialysis International
<http://www.multi-med.com>

Periton Dialysis Today
<http://www.multi-med.com/pdtoday>

Scandinavian Journal of Urology and Nephrology
<http://www.scup.no/journals/en/j-463.html>

Transplantation
<http://www.wwilkins.com/TP>

Transplantation International
<http://link.springer.de/link/service/journals/00147/index.htm>

NEFROLOJİ TARTIŞMA GRUPLARI

CARDIO-CONSULT
pharminfo.com/conference/cconslt.html

CYBERROUNDS
<http://www.cyberounds.com>

DIALYSIS
listproc@mail.wustl.edu

Dialysis Online Message Board
<http://www.he.net/~brumley/renal>

Dieticians Forum
<http://www.he.net/~brumley/renal/dietboard.html>

Hemodialysis Forum
<http://www.he.net/~brumley/renal/hemoboard.html>

Nephrology Discussion Group
<http://www.medicalnews.com/nephrology/disforum.htm>

Nephrologists Forum
<http://www.he.net/~brumley/renal/doctorboard.html>

Nephrology and Transplantation Professional Discussion
List (NEPHRO-RN)
majordom@ualberta.ca

NEPHROL
majordomo@majordomo.srv.ualberta.ca

Nephro-m
Majordomo@majordomo.srv.ualberta.ca

Nephrologists Forum
<http://www.he.net/~brumley/renal/doctorboard.html>

NEPHRO-L
listserv@vm.ucs.ualberta.ca

Nursing Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/nurseboard.html>

Patients Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/patientboard.html>

Peritoneal Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/pdboard.html>

PDIAL-L

maillists@horus-medical.fr

Social Workers Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/swboard.html>

Technicians Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/techboard.html>

TRANSPL

LISTSERV

@WUVM.D.WUSTL.EDU

Vascular Access Forum

<http://www.he.net/~brumley/renal/vascularboard.html>

DIĞER ÖNEMLI WEB ADRESLERI

American Society Nephrology Journal JASN Electronic Publishing Kidney Renal

<http://www.kumc.edu/instruction/medicine/nephrology/jasn.htjm>

Directbooks USA-Nephrology

<http://www.directbooks.com/nephr.htm>

Directory of Kidney and Urologic Disease Organizations

<http://www.niddk.nih.gov/kidneyorganizations/> KidneyOrganizations.html

HandiLinks To Nephrology

<http://www.ahandyguide.com/cat1/n/n156.htm>

Healthlink-Nephrology

<http://www.w3-hlink.com/physicians/nephrology.html>

Hypertension,Dialysis and Clinical Nephrology

<http://www.medtext.com/hdcn.shtml>

Hypertension Information

<http://www.pslgroup.com>

Karger AG,Basel-Kidney & Blood Pressure Research Home Page

<http://www.karger.ch/journals/kib/kibdes.htm>

Kidney and Medical Links and Lists

<http://www.mcn.net/~shellyd/bryan2.htm>

KIDNEY CAFE

<http://shrike.depoul.edu/~dlockhor/Kid.html>

Kidney disease program
<http://kdp-sparc.kdp-baptist.louisville.edu/>

Kidney Disorders
<http://www.familyvillage.wisc.edu/lib-kidn.htm>

Kidneys,Nephrology,Renal Dialysis
<http://www.clearinghouse.net/inter/805.html>

Medlinx-Nephrology-Academic Institutions
<http://www.medlinx.com/rserve/academic>

Mosby's Nephrology Catalog
<http://www.mosby.com/Mosby/Catalogs/Medicine/Nephrology>

National Kidney Foundation Professional Education
<http://www.mcbw.edu/nkf/edu.html>

Nephrolithiasis
<http://uhs.bsd.uchicago.edu/uhs/topics/nephro.html>

Nephrology
<http://www.mgh.org/directry/nephrolo.htm>

Nephrology Analytical Services
<http://www.naphrology.org/index.htm>

Nephrology-Home Page
<http://www.santel.lu/santel/nephrol/nephrol.html>

Nephrology Diagnosis and treatment of
problems relating
<http://www.watsonclinic.com/html.doc/nephro.htm>

Nephrology Fellowship Program
http://www.hcs.missouri.edu/internal_medicine/neph

Nephrology Government & Institutional Resources
<http://www.medicalnews.com/nephrology/govresrc.htm>

Nephro On Line
<http://web.cc.emory.edu/RENAL/home.html>

NMHC Library:Medical Specialitie-Nephrology
<http://www.nmmc.com/libweb/medstaff/nephro.htm>

RENALNET
<http://www.renalnet.org>

Renal WORLD
<http://renalworld.com>

Seanet Yellow Web Pages:Physicians-Nephrology
<http://www.seanet.com/yellow/yphysneph.html>

Starting Point for Nephrology and Transplantation
<http://fester.his.path.cam.ac.uk/big/synapse/000p0035.htm>

Transplantation Resources in the Internet
http://www.med.umich.edu/trans/transweb/resources_index.html

Yahoo!-Health:Medicine:Nephrology
<http://www.yahoo.com/Health/Medicine/Nephrology>

Yale Library:Nephrology
<http://www.med.yale.edu/library/resources/nephrology>